

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'INDÚSTRIA, ENERGIA I TURISME

4443 *Reial decret 187/2016, de 6 de maig, pel qual es regulen les exigències de seguretat del material elèctric destinat a ser utilitzat en determinats límits de tensió.*

El Reial decret 7/1988, de 8 de gener, relatiu a les exigències de seguretat del material elèctric destinat a ser utilitzat en determinats límits de tensió, va transposar la Directiva 73/23/CEE del Consell, de 19 de febrer de 1973, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre el material elèctric destinat a utilitzar-se amb determinats límits de tensió (Directiva «baixa tensió»), i posteriorment, el Reial decret 154/1995, de 3 de febrer, pel qual es regulen les exigències de seguretat del material elèctric destinat a ser utilitzat en determinats límits de tensió, va modificar l'anterior per adaptar-lo als elements fonamentals del nou enfocament que eren els requisits essencials i els procediments d'avaluació de conformitat i la col·locació i utilització del marcatge CE, que preveu la Directiva 93/68/CEE del Consell de 22 de juliol de 1993, per la qual es modifiquen les directives 87/404/CEE (recipients a pressió simples), 88/378/CEE (seguretat de les joguines), 89/106/CEE (productes de construcció), 89/336/CEE (compatibilitat electromagnètica), 89/392/CEE (màquines), 89/686/CEE (equips de protecció individual), 90/384/CEE (instruments de pesada de funcionament no automàtic), 90/385/CEE (productes sanitaris implantables actius), 90/396/CEE (aparells de gas), 91/263/CEE (equips terminals de telecomunicació), 92/42/CEE (calderes noves d'aigua calenta alimentades amb combustibles líquids o gasosos), i 73/23/CEE (material elèctric destinat a utilitzar-se amb determinats límits de tensió).

El juliol de 2008, el Consell i el Parlament Europeu van adoptar l'anomenat Nou marc legislatiu (NML), pel qual s'estableix una bateria de mesures destinades a eliminar les barreres que hi pugui haver encara per a la lliure comercialització de productes a la Unió Europea al mateix temps que es mantenen els nivells de seguretat i salut per als usuaris.

El NML es compon de dos instruments complementaris: el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, i la Decisió 768/2008/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, sobre un marc comú per a la comercialització dels productes i per la qual es deroga la Decisió 93/465/CEE del Consell.

El Reglament (CE) núm. 765/2008, del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, que va entrar en vigor el dia 1 de gener de 2010 i que és directament aplicable a tots els estats membres, regula l'acreditació dels organismes d'avaluació de la conformitat, adopta un marc per a la vigilància del mercat dels productes i per als controls dels productes procedents de tercers països i estableix els principis generals del marcatge CE.

Per la seva banda, la Decisió 768/2008/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, va ser pensada per funcionar com a marc per a la futura revisió de la legislació comunitària d'harmonització tècnica, de manera que les seves disposicions s'han d'integrar en qualsevol legislació nova o revisada.

D'acord amb aquest NML, el Parlament i el Consell de la Unió Europea han adoptat la Directiva 2014/35/UE, de 26 de febrer de 2014, sobre l'harmonització de les legislacions dels estats membres en matèria de comercialització de material elèctric destinat a utilitzar-se amb determinats límits de tensió, per la qual es refon la Directiva 2006/95/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre el material elèctric destinat a utilitzar-se amb determinats límits de tensió (versió codificada), amb les disposicions introduïdes en el NML, i es modifiquen diversos aspectes d'aquesta Directiva. Així, com a més destacable,

es procedeix a la inclusió de definicions sobre conceptes bàsics, com ara agents econòmics (fabricant, representant autoritzat, importador, distribuïdor), comercialització, posada en servei, acreditació, etc., la determinació de les obligacions dels agents econòmics i l'adaptació dels procediments d'avaluació de la conformitat, marcatge CE i declaració UE de conformitat.

En conseqüència, aquest Reial decret té per objecte transposar a la legislació nacional l'esmentada Directiva 2014/35/UE, i harmonitzar així, amb la resta d'estats membres de la UE, les disposicions nacionals en matèria de comercialització de material elèctric destinat a utilitzar-se amb determinats límits de tensió, per garantir, en aquest àmbit i en el funcionament del mercat interior, la lliure circulació del material elèctric.

D'altra banda, és necessari assenyalar que el Reial decret 330/2008, de 29 de febrer, pel qual s'adopten mesures de control a la importació de determinats productes respecte a les normes aplicables en matèria de seguretat dels productes, estableix un procediment de control reforçat per a una sèrie de productes procedents de tercers països, considerats sensibles, entre els quals s'inclou el petit material elèctric, objecte en part d'aquesta disposició.

D'acord amb el que disposa l'article 24.1.c) de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, aquesta disposició s'ha sotmès al tràmit d'audiència, i s'ha remès als sectors industrials afectats. Així mateix, s'han consultat els òrgans competents de les comunitats autònomes. Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa la regla 13a de l'article 149.1 de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència sobre bases i coordinació de la planificació general de l'economia.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Economia i Competitivitat, per suplència del ministre d'Indústria, Energia i Turisme, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 6 de maig de 2016,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Constitueix l'objecte d'aquest Reial decret assegurar que el material elèctric comercialitzat compleixi els requisits que proporcionen un nivell elevat de protecció de la salut i la seguretat de les persones, i dels animals domèstics i dels béns, i garantir al mateix temps el funcionament del mercat interior.

2. El que disposa aquest Reial decret s'aplica al material elèctric destinat a utilitzar-se amb una tensió nominal compresa entre 50 i 1.000 V en corrent altern i entre 75 i 1.500 V en corrent continu, amb l'excepció dels materials i fenòmens que esmenta l'annex II.

3. Als equips de telecomunicació no els és aplicable el que disposen els capítols IV i V d'aquest Reial decret, i es regeixen pel que fa a vigilància del mercat i règim sancionador pel que estableix el Reial decret 188/2016, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Reglament pel qual s'estableixen els requisits per a la comercialització, posada en servei i ús d'equips radioelèctrics, i es regula el procediment per avaluar la conformitat, la vigilància del mercat i el règim sancionador dels equips de telecomunicació.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes d'aplicació d'aquest Reial decret, s'entén per:

1) «comercialització»: qualsevol subministrament, remunerat o gratuït, de material elèctric per a la seva distribució, consum o utilització en el mercat de la Unió Europea en el transcurs d'una activitat comercial;

2) «introducció en el mercat»: la primera comercialització de material elèctric en el mercat de la Unió Europea;

- 3) «fabricant»: qualsevol persona física o jurídica que fabriqui material elèctric o que n'encarregui el disseny o la fabricació i comercialitzi aquest material sota el seu nom o una marca registrada;
- 4) «representant autoritzat»: qualsevol persona física o jurídica establerta a la Unió Europea que ha rebut un mandat per escrit d'un fabricant per actuar en nom seu en tasques específiques;
- 5) «importador»: qualsevol persona física o jurídica establerta a la Unió Europea que introdueixi en el mercat de la Unió Europea material elèctric d'un tercer país;
- 6) «distribuïdor»: qualsevol persona física o jurídica integrada en la cadena de distribució, diferent del fabricant o l'importador, que comercialitzi material elèctric;
- 7) «agents econòmics»: el fabricant, el representant autoritzat, l'importador i el distribuïdor;
- 8) «especificació tècnica»: un document en què es defineixen els requisits tècnics d'un material elèctric;
- 9) «norma harmonitzada»: norma harmonitzada d'acord amb la definició de l'article 2.1,c) del Reglament (UE) núm. 1025/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, sobre la normalització europea, pel qual es modifiquen les directives 89/686/CEE i 93/15/CEE del Consell i les directives 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE i 2009/105/CE del Parlament Europeu i del Consell, i pel qual es deroga la Decisió 87/95/CEE del Consell i la Decisió núm. 1673/2006/CE del Parlament Europeu i del Consell;
- 10) «avaluació de la conformitat»: el procés pel qual s'avalua si se satisfan els objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I en relació amb el material elèctric;
- 11) «recuperació»: qualsevol mesura destinada a obtenir la devolució de material elèctric ja posat a disposició de l'usuari final;
- 12) «retirada»: qualsevol mesura destinada a impedir la comercialització de material elèctric que està a la cadena de subministrament;
- 13) «legislació d'harmonització de la Unió Europea»: qualsevol legislació de la Unió Europea que harmonitzi les condicions per a la comercialització dels productes;
- 14) «marcatge CE»: un marcatge pel qual el fabricant indica que el material elèctric és conforme a tots els requisits aplicables que estableix la legislació d'harmonització de la Unió Europea que en preveu la col·locació.
- 15) «Equip de telecomunicació»: qualsevol aparell o instal·lació fixa que s'utilitzi per a la transmissió, l'emissió o la recepció a distància de signes, senyals, escrits, imatges, sons o informacions de qualsevol naturalesa per fil, radioelectricitat, mitjans òptics o altres sistemes electromagnètics.

Article 3. *Comercialització i objectius de seguretat.*

Només es pot comercialitzar el material elèctric que estigui fabricat d'acord amb els criteris tècnics vigents en matèria de seguretat a la Unió Europea i no posi en perill, quan la seva instal·lació i manteniment siguin els correctes i la seva utilització respongui a la finalitat a què estigui destinat, la salut i la seguretat de les persones i dels animals domèstics, així com dels béns.

A l'annex I figuren els principals elements dels objectius de seguretat.

Article 4. *Lliure circulació.*

Ningú no ha d'obstaculitzar, pel que fa als aspectes a què fa referència aquest Reial decret, la comercialització de material elèctric que compleixi el que s'hi disposa.

Article 5. *Distribució d'electricitat.*

Les autoritats competents han de vetllar perquè les empreses distribuïdores d'electricitat no condicionin la connexió a la xarxa i el subministrament d'electricitat als usuaris de material elèctric a requisits en matèria de seguretat més estrictes que els objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I.

CAPÍTOL II

Obligacions dels agents econòmics

Article 6. *Obligacions dels fabricants.*

1. Quan introdueixin material elèctric en el mercat, els fabricants han de garantir que s'ha dissenyat i fabricat de conformitat amb els objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I.

2. Els fabricants han d'elaborar la documentació tècnica a què es refereix l'annex III i han de portar a terme el procediment d'avaluació de la conformitat a què es refereix l'annex III o han de vetllar perquè es porti a terme.

Quan mitjançant el procediment d'avaluació de la conformitat a què es refereix el paràgraf primer s'hagi demostrat que el material elèctric compleix els objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I, els fabricants han d'elaborar una declaració UE de conformitat i han de col·locar el marcatge CE.

3. Els fabricants han de conservar la documentació tècnica esmentada a l'annex III i la declaració UE de conformitat durant deu anys després de la introducció del material elèctric en el mercat.

4. Els fabricants s'han d'assegurar que hi hagi procediments perquè la producció en sèrie mantingui la seva conformitat amb el present Reial decret. S'han de prendre degudament en consideració els canvis en el disseny o les característiques del material elèctric i els canvis en les normes harmonitzades esmentades a l'article 12, en les normes internacionals o nacionals esmentades en els articles 13 i 14, o en altres especificacions tècniques d'acord amb les quals es declara la seva conformitat.

Sempre que es consideri oportú respecte als riscos presentats pel material elèctric, per a la protecció de la salut i la seguretat dels consumidors, els fabricants han de sotmetre a assaig mostres del material elèctric comercialitzat, han d'investigar i, si s'escau, han de mantenir un registre de les reclamacions, del material elèctric no conforme i de les recuperacions de material elèctric, i han de mantenir informats els distribuïdors de qualsevol seguiment d'aquest tipus.

5. Els fabricants s'han d'assegurar que el material elèctric que han introduït en el mercat porti un número de tipus, lot o sèrie o qualsevol altre element que permeti la seva identificació o, si la mida o la naturalesa del material elèctric no ho permet, que la informació requerida figura en el seu embalatge o en un document que acompanyi el material elèctric.

6. Els fabricants han d'indicar en el material elèctric el seu nom, el seu nom comercial registrat o marca registrada i la seva adreça postal de contacte o, quan no sigui possible, a l'embalatge o en un document que acompanyi el material elèctric. L'adreça ha d'indicar un únic lloc en el qual es pugui contactar amb el fabricant. Les dades de contacte han de constar com a mínim en castellà.

7. Els fabricants han de garantir que el material elèctric vagi acompanyat d'instruccions i d'informació relativa a la seguretat com a mínim en castellà. Aquestes instruccions i informació relativa a la seguretat, així com qualsevol etiquetatge, han de ser clars, comprensibles i intel·ligibles.

8. Els fabricants que considerin o tinguin motius per pensar que un material elèctric que han introduït en el mercat no és conforme a aquest Reial decret han d'adoptar immediatament les mesures correctores necessàries perquè hi sigui conforme, retirar-lo del mercat o recuperar-lo, en cas que sigui necessari. A més, quan el material elèctric presenti un risc, els fabricants n'han d'informar immediatament les autoritats competents de les comunitats autònomes en les quals el van comercialitzar i han de proporcionar detalls, en particular, sobre la no-conformitat i les mesures correctores adoptades.

9. En resposta a una sol·licitud motivada de l'autoritat competent d'una comunitat autònoma, els fabricants han de facilitar tota la informació i documentació necessàries, en paper o format electrònic, per demostrar la conformitat del material elèctric amb aquest Reial decret, com a mínim en castellà, llevat que les autoritats competents, en cada cas i

a petició de l'interessat, considerin admissible la seva presentació en anglès. A petició de les comunitats autònomes, han de cooperar en qualsevol acció destinada a evitar els riscos que plantegi el material elèctric que han introduït en el mercat.

Article 7. *Representants autoritzats.*

1. Un fabricant pot designar, per qualsevol mitjà vàlid en dret que deixi constància fidedigna de la representació atorgada, un representant autoritzat.

Les obligacions que estableix l'article 6.1 i l'obligació d'elaborar documentació tècnica a què es refereix l'article 6.2 no formen part del mandat del representant autoritzat.

2. El representant autoritzat ha d'efectuar les tasques especificades en el mandat rebut del fabricant. L'apoderament rebut ha de permetre al representant autoritzat dur a terme com a mínim les tasques següents:

a) mantenir la declaració UE de conformitat i la documentació tècnica a disposició de les autoritats nacionals de vigilància del mercat durant un període de deu anys després de la introducció del material elèctric en el mercat;

b) en resposta a una sol·licitud motivada de les autoritats competents de les comunitats autònomes, facilitar a l'autoritat esmentada tota la informació i documentació necessàries per demostrar la conformitat del material elèctric;

c) cooperar amb les autoritats competents de les comunitats autònomes, a petició d'aquestes, en qualsevol acció destinada a evitar els riscos que plantegi el material elèctric objecte del mandat del representant autoritzat.

Article 8. *Obligacions dels importadors.*

1. Els importadors només han d'introduir en el mercat material elèctric de conformitat amb els requisits de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I.

2. Abans d'introduir material elèctric en el mercat, els importadors s'han d'assegurar que el fabricant ha portat a terme el degut procediment d'avaluació de la conformitat. S'han d'assegurar que el fabricant ha elaborat la documentació tècnica, que el material elèctric porta el marcatge CE i va acompanyat dels documents necessaris, i que el fabricant ha respectat els requisits que estableix l'article 6.5 i 6.

Quan un importador consideri o tingui motius per creure que un determinat material elèctric no és conforme als requisits de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I, no ha d'introduir aquest material elèctric en el mercat fins que hi sigui conforme. A més, quan el material elèctric presenti un risc, l'importador n'ha d'informar el fabricant i les autoritats competents de les comunitats autònomes.

3. Els importadors han d'indicar en el material elèctric el seu nom, el seu nom comercial registrat o marca registrada i la seva adreça postal de contacte o, quan no sigui possible, en el seu embalatge o en un document que acompanyi el material elèctric. Les dades de contacte han de constar com a mínim en castellà.

4. Els importadors han de garantir que el material elèctric vagi acompanyat de les instruccions i la informació relativa a la seguretat com a mínim en castellà.

5. Mentre siguin responsables del material elèctric, els importadors s'han d'assegurar que les condicions del seu emmagatzematge o transport no comprometin el compliment dels objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I.

6. Sempre que es consideri oportú respecte als riscos que presenti el material elèctric, per protegir la salut i la seguretat dels consumidors, els importadors han de sotmetre a assaig mostres del material elèctric comercialitzat, han d'investigar i, si s'escau, han de mantenir un registre de les reclamacions, del material elèctric no conforme i de les recuperacions de material elèctric, i han de mantenir informats els distribuïdors de qualsevol seguiment d'aquest tipus.

7. Els importadors que considerin o tinguin motius per pensar que el material elèctric que han introduït en el mercat no és conforme al present Reial decret han d'adoptar immediatament les mesures correctores necessàries perquè hi sigui conforme, retirar-lo

del mercat o recuperar-lo, en cas que sigui necessari. A més, quan el material elèctric presenti un risc, els importadors n'han d'informar immediatament les autoritats competents de les comunitats autònomes en les quals el van comercialitzar i han de proporcionar detalls, en particular, sobre la no-conformitat i les mesures correctores adoptades.

8. Durant deu anys després de la introducció del material elèctric en el mercat, els importadors han de mantenir una còpia de la declaració UE de conformitat a disposició de les autoritats competents de les comunitats autònomes i s'han d'assegurar que, prèvia petició, les autoritats esmentades rebin una còpia de la documentació tècnica.

9. En resposta a una sol·licitud motivada de l'autoritat competent d'una comunitat autònoma, els importadors han de facilitar, en paper o format electrònic, tota la informació i documentació necessàries per demostrar la conformitat del material elèctric com a mínim en castellà, llevat que les autoritats competents, en cada cas i a petició de l'interessat, considerin admissible la seva presentació en anglès. Han de cooperar amb l'autoritat esmentada, a petició seva, en qualsevol acció destinada a evitar els riscos que plantegi el material elèctric que han introduït en el mercat.

Article 9. *Obligacions dels distribuïdors.*

1. Quan comercialitzin el material elèctric, els distribuïdors han d'actuar amb la deguda diligència en relació amb els requisits d'aquest Reial decret.

2. Abans de comercialitzar el material elèctric, els distribuïdors s'han d'assegurar que el material elèctric porti el marcatge CE, vagi acompanyat dels documents exigits i de les instruccions i de la informació relativa a la seguretat com a mínim en castellà, i que el fabricant i l'importador hagin complert els requisits que estableixen l'article 6.5 i 6 i l'article 8.3, respectivament.

Quan un distribuïdor consideri o tingui motius per creure que el material elèctric no és conforme als objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I, no ha d'introduir aquest material elèctric en el mercat fins que hi sigui conforme. A més, quan el material elèctric presenti un risc, el distribuïdor ha d'informar el fabricant o l'importador en aquest sentit, així com les autoritats competents de vigilància del mercat.

3. Mentre siguin responsables del material elèctric, els distribuïdors s'han d'assegurar que les condicions del seu emmagatzematge o transport no comprometin el compliment dels objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I.

4. Els distribuïdors que considerin o tinguin motius per pensar que el material elèctric que han introduït en el mercat no és conforme al present Reial decret han de vetllar perquè s'adoptin immediatament les mesures correctores necessàries perquè hi sigui conforme, retirar-lo del mercat o recuperar-lo, en cas que sigui necessari. A més, quan el material elèctric presenti un risc, els distribuïdors n'han d'informar immediatament les autoritats competents de les comunitats autònomes en les quals el van comercialitzar i han de proporcionar detalls, en particular, sobre la no-conformitat i les mesures correctores adoptades.

5. Sobre la base d'una sol·licitud motivada d'una autoritat competent, els distribuïdors han de facilitar, en paper o format electrònic, tota la informació i documentació necessàries per demostrar la conformitat del material elèctric. Han de cooperar amb l'autoritat esmentada, a petició seva, en qualsevol acció destinada a evitar els riscos que plantegi el material elèctric que han comercialitzat.

Article 10. *Casos en què les obligacions dels fabricants s'apliquen als importadors i distribuïdors.*

Als efectes d'aquest Reial decret, es considera fabricant i, per consegüent, està subjecte a les obligacions del fabricant d'acord amb l'article 6, un importador o distribuïdor que introdueixi material elèctric en el mercat amb el seu nom comercial o marca o modifiqui material elèctric que ja s'hagi introduït en el mercat de manera que en pugui quedar afectada la conformitat amb aquest Reial decret.

Article 11. *Identificació dels agents econòmics.*

1. Amb una sol·licitud prèvia, els agents econòmics han d'identificar davant les autoritats competents de vigilància del mercat:

- a) qualsevol agent econòmic que els hagi subministrat material elèctric;
- b) qualsevol agent econòmic al qual hagin subministrat material elèctric.

2. Els agents econòmics poden presentar la informació a què es refereix l'apartat 1 durant deu anys després que se'ls hagi subministrat el material elèctric i durant deu anys després que hagin subministrat el material elèctric.

CAPÍTOL III

Conformitat del material elèctric

Article 12. *Presumpció de conformitat del material elèctric en virtut de normes harmonitzades.*

El material elèctric que sigui conforme a normes harmonitzades o parts d'aquestes, les referències de les quals s'hagin publicat en el «Diari Oficial de la Unió Europea», es presumeix conforme als objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I, als quals s'apliquin les normes esmentades o parts d'aquestes.

Article 13. *Presumpció de conformitat en virtut de normes internacionals.*

1. Quan no s'hagin elaborat i publicat les normes harmonitzades a què es refereix l'article 12, es considera, als efectes de la comercialització a què es refereix l'article 3 o de la lliure circulació que preveu l'article 4, que també s'ajusta als objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I el material elèctric que compleixi les disposicions en matèria de seguretat de les normes internacionals enunciades per la Comissió Electrotècnica Internacional (IEC) respecte de les quals s'hagi seguit el procediment de publicació que estableixen els apartats 2 i 3 del present article.

2. El Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme ha de comunicar a la Comissió Europea, en un termini de tres mesos, qualsevol objecció respecte a les disposicions en matèria de seguretat a què es refereix l'apartat 1 notificades per la Comissió Europea als estats membres, per a consulta, i ha d'assenyalar les raons de seguretat que s'oposin al seu reconeixement.

Les referències de les disposicions en matèria de seguretat a què no s'hagi oposat cap objecció es publiquen, a títol informatiu, en el «Diari Oficial de la Unió Europea».

Article 14. *Presumpció de conformitat en virtut de normes nacionals.*

Quan no s'hagin elaborat i publicat les normes harmonitzades a què es refereix l'article 12 i no s'hagin publicat les normes internacionals a què es refereix l'article 13, es considera, als efectes de la comercialització o de la lliure circulació, que també s'ajusta als objectius de seguretat el material elèctric fabricat d'acord amb les disposicions en matèria de seguretat de les normes vigents a l'Estat membre de fabricació, sempre que garanteixi un nivell de seguretat equivalent a l'exigit en el seu propi territori.

Article 15. *Declaració UE de conformitat.*

1. La declaració UE de conformitat ha d'indicar que s'ha demostrat el compliment dels objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I.

2. La declaració UE de conformitat s'ha d'ajustar a l'estructura del model que estableix l'annex IV, ha de contenir els elements que especifica el mòdul A de l'annex III i s'ha de mantenir actualitzada contínuament. Aquesta declaració s'ha de redactar com a mínim en castellà si difereix substancialment del model que estableix l'annex IV, per al material elèctric que s'introdueixi i es comercialitzi a Espanya.

3. Quan el material elèctric estigui subjecte a més d'un acte de la Unió Europea que exigeixi una declaració UE de conformitat, s'ha d'elaborar una declaració UE de conformitat única respecte a tots aquests actes de la Unió Europea. Aquesta declaració ha de contenir la identificació dels actes de la Unió Europea corresponents i les seves referències de publicació.

4. Quan elabora una declaració UE de conformitat, el fabricant assumeix la responsabilitat de la conformitat del material elèctric amb els requisits que estableix aquest Reial decret.

Article 16. *Principis generals del marcatge CE.*

El marcatge CE està subjecte als principis generals que preveu l'article 30 del Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes, i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93.

Article 17. *Regles i condicions per a la col·locació del marcatge CE.*

1. El marcatge CE s'ha de col·locar de manera visible, llegible i indeleble sobre el material elèctric o a la seva placa de característiques. Quan això no sigui possible o no es pugui garantir a causa de la naturalesa del material elèctric, s'ha de col·locar a l'embalatge i en els documents adjunts.

2. El marcatge CE s'ha de col·locar abans que el material elèctric s'introdueixi en el mercat.

3. Les autoritats competents de les comunitats autònomes han de garantir l'aplicació correcta del règim que regula el marcatge CE i han d'adoptar les mesures adequades en cas del seu ús indegut, i n'han d'informar el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme per iniciar, si s'escau, el procediment de salvaguarda que descriu l'article 20 d'aquest Reial decret.

CAPÍTOL IV

Vigilància del mercat, control del material elèctric que entri en aquest mercat i procediment de salvaguarda de la Unió Europea

Article 18. *Vigilància del mercat i control del material elèctric que entri en aquest mercat.*

1. És aplicable al material elèctric objecte d'aquest Reial decret el que estableixen l'article 15.3 i els articles 16 a 29 del Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008.

2. La vigilància del mercat del material elèctric inclòs en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret, l'han de dur a terme els òrgans competents de les comunitats autònomes, d'acord amb el que s'estableix a la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria, sense perjudici de les atribucions d'altres autoritats en l'àmbit de les seves competències per aplicació d'una altra reglamentació complementària a la inclosa en l'àmbit d'aquest Reial decret.

De conformitat amb el que disposa l'article 14.2 de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, sense perjudici de les actuacions d'inspecció i control que les comunitats autònomes competents en la matèria portin a terme en el seu àmbit territorial, el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme pot promoure, en col·laboració amb les comunitats autònomes respectives, plans i campanyes de caràcter nacional de comprovació mitjançant mostreig de les condicions de seguretat del material elèctric que preveu l'article 1 d'aquest Reial decret.

Article 19. *Procediment en el cas de material elèctric que presenta un risc en l'àmbit nacional.*

1. Quan les autoritats competents de vigilància del mercat tinguin motius suficients per pensar que el material elèctric subjecte a aquest Reial decret comporta un risc per a la

salut o la seguretat de les persones o els animals domèstics o per a la propietat, han de portar a terme una avaluació relacionada amb el material elèctric en qüestió atenent tots els requisits pertinents que estableix aquest Reial decret. Amb aquesta finalitat, els agents econòmics corresponents han de cooperar en funció de les necessitats amb les autoritats de vigilància del mercat.

Quan, en el transcurs de l'avaluació que esmenta el paràgraf primer, les autoritats competents de vigilància del mercat constatin que el material elèctric no compleix els requisits que estableix aquest Reial decret, s'ha de demanar sense demora a l'agent econòmic pertinent que adopti totes les mesures correctores adequades per adaptar el material elèctric als requisits esmentats, retirar-lo del mercat o recuperar-lo en un termini de temps raonable, proporcional a la naturalesa del risc, que aquestes autoritats prescriuin.

L'article 21 del Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, és aplicable a les mesures que esmenta el paràgraf segon d'aquest apartat.

2. Quan les autoritats competents de vigilància del mercat considerin que l'incompliment no es limita al territori nacional, han d'informar a través del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, a la Comissió Europea i als altres estats membres dels resultats de l'avaluació i de les mesures que han demanat a l'agent econòmic que adopti.

3. L'agent econòmic s'ha d'assegurar que s'adopten totes les mesures correctores pertinents en relació amb tot el material elèctric que hagi comercialitzat a tota la Unió Europea.

4. Si l'agent econòmic pertinent no adopta les mesures correctores adequades en el termini de temps que indica l'apartat 1, paràgraf segon, les autoritats de vigilància del mercat han d'adoptar totes les mesures provisionals adequades per prohibir o restringir la comercialització del material elèctric en el mercat nacional, retirar-lo d'aquest mercat o recuperar-lo.

Les comunitats autònomes afectades han de comunicar al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme les mesures provisionals adoptades i aquest ha d'informar la Comissió Europea i els altres estats membres d'aquestes mesures.

Quan les mesures adoptades o previstes per adoptar, ho siguin de conformitat amb el que disposa l'article 20 del Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes, i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, se n'ha d'informar sense demora la Comissió Europea, seguint el procediment que preveu l'article 22 d'aquest mateix Reglament.

5. La informació que esmenta l'apartat 4, paràgraf segon, ha d'incloure tots els detalls disponibles, en particular les dades necessàries per identificar el material elèctric no conforme, l'origen del material elèctric, la naturalesa de la suposada no-conformitat i del risc plantejat, i la naturalesa i durada de les mesures nacionals adoptades, així com els arguments expressats per l'agent econòmic pertinent. En particular, les autoritats competents de vigilància del mercat han d'indicar si la no-conformitat es deu a un dels motius següents:

a) el material elèctric no compleix els objectius de seguretat a què es refereix l'article 3 i que estableix l'annex I relacionats amb la salut o la seguretat de les persones o els animals domèstics o amb els béns, o

b) hi ha deficiències en les normes harmonitzades a què es refereix l'article 12 o en les normes internacionals o nacionals que esmenten els articles 13 i 14 que atribueixen una presumció de conformitat.

6. Si en el termini de tres mesos a partir de la recepció de la informació que indica l'apartat 4, paràgraf segon, cap Estat membre ni la Comissió Europea no presenten cap objecció sobre una mesura provisional adoptada, la mesura es considera justificada.

7. Les comunitats autònomes han de vetllar perquè s'adoptin sense demora les mesures restrictives adequades respecte al material elèctric en qüestió, com ara la seva retirada del mercat.

8. Quan es rebí d'un Estat membre o de la Comissió Europea una mesura restrictiva adoptada sobre material elèctric no conforme, el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, en l'àmbit de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria, ha d'informar les comunitats autònomes sobre la mesura en qüestió i, en cas de desacord amb la mesura adoptada, poden presentar les seves objeccions en aquest sentit. Les objeccions esmentades s'han d'analitzar i, si s'escau, remetre a la Comissió Europea.

Article 20. *Procediment de salvaguarda de la Unió Europea.*

1. Si, una vegada conclòs el procediment que estableix l'article 19.3 i 4, es formulen objeccions contra mesures adoptades per un Estat membre, o si la Comissió Europea considera que aquestes mesures són contràries a la legislació de la Unió Europea, s'ha d'aplicar el procediment de salvaguarda de la Unió Europea.

2. Si la mesura es considera justificada, el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme i les comunitats autònomes han de vetllar pel compliment d'aquestes mesures i perquè el material elèctric no conforme sigui retirat del mercat, i han d'informar la Comissió Europea en aquest sentit. Si la mesura no es considera justificada, s'ha de retirar.

3. Quan la mesura nacional es consideri justificada i la no-conformitat del material elèctric s'atribueixi a una deficiència de les normes harmonitzades a què es refereix a l'article 19.5.b) d'aquest Reial decret, s'ha d'aplicar el procediment que preveu l'article 11 del Reglament (UE) núm. 1025/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012.

Article 21. *Productes conformes que, no obstant això, presenten un risc.*

1. Si després d'efectuar una avaluació d'acord amb l'article 19.1, les autoritats competents de les comunitats autònomes comproven que un determinat material elèctric, tot i que és conforme d'acord amb el present Reial decret, presenta un risc per a la salut o la seguretat de les persones o altres aspectes de protecció de l'interès públic, han de demanar a l'agent econòmic pertinent que adopti totes les mesures adequades per assegurar-se que el material elèctric en qüestió no presenti aquest risc quan s'introdueixi en el mercat, o bé per retirar-lo del mercat o recuperar-lo en el termini de temps raonable, proporcional a la naturalesa del risc, que l'autoritat determini, i n'ha d'informar immediatament el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme.

2. L'agent econòmic s'ha d'assegurar que s'adopten les mesures correctores necessàries en relació amb tot el material elèctric afectat que hagi comercialitzat a tota la Unió Europea.

3. El Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme ha d'informar immediatament la Comissió Europea i els altres estats membres. La informació facilitada ha d'incloure tots els detalls disponibles, en particular les dades necessàries per identificar el material elèctric en qüestió i determinar-ne l'origen, la cadena de subministrament, la naturalesa del risc plantejat i la naturalesa i durada de les mesures nacionals adoptades.

4. Les mesures nacionals adoptades s'han de sotmetre als procediments d'examen que preveuen els articles 5 i 8 del Reglament (UE) núm. 182/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de febrer de 2011, pel qual s'estableixen les normes i els principis generals relatius a les modalitats de control per part dels estats membres de l'exercici de les competències d'execució per la Comissió Europea.

Les decisions que, mitjançant els actes d'execució corresponents, adopti la Comissió Europea, les ha de traslladar el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme a les autoritats competents de les comunitats autònomes i a l'agent o els agents econòmics pertinents.

Article 22. *Incompliment formal.*

1. Sense perjudici del que disposa l'article 19, si les autoritats competents de les comunitats autònomes constaten una de les situacions indicades a continuació, han de demanar a l'agent econòmic corresponent que reperi la falta de conformitat en qüestió:

- a) s'ha col·locat el marcatge CE incomplint l'article 30 del Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, o l'article 17 d'aquest Reial decret;
- b) no s'ha col·locat el marcatge CE;
- c) no s'ha establert la declaració UE de conformitat;
- d) no s'ha establert correctament la declaració UE de conformitat;
- e) la documentació tècnica no està disponible o és incompleta;
- f) la informació que esmenta l'article 6.6 o l'article 8.3 d'aquest Reial decret falta, és falsa o està incompleta;
- g) no es compleix qualsevol altre requisit administratiu que estableix l'article 6 o l'article 8 d'aquest Reial decret.

2. Si la falta de conformitat que indica l'apartat 1 persisteix, les autoritats competents de les comunitats autònomes han d'adoptar totes les mesures adequades per restringir o prohibir la comercialització del material elèctric o assegurar-se que sigui recuperat o retirat del mercat.

CAPÍTOL V

Règim sancionador

Article 23. *Sancions.*

Les infraccions a aquest Reial decret se sancionen d'acord amb el que disposa el títol V de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.

Disposició addicional única. *Actualització de referències normatives.*

Les referències que fan les disposicions legals, reglamentàries i administratives vigents al Reial decret 7/1988, de 8 de gener, relatiu a les exigències de seguretat del material elèctric destinat a ser utilitzat en determinats límits de tensió, s'entenen fetes a aquest Reial decret.

Disposició transitòria única. *Comercialització i posada en servei de material elèctric que compleixi el Reial decret 7/1988, de 8 de gener.*

No obstant el que disposa la disposició derogatòria única, el material elèctric que compleixi el que estableix el Reial decret 7/1988, de 8 de gener, relatiu a les exigències de seguretat del material elèctric destinat a ser utilitzat en determinats límits de tensió, es pot seguir comercialitzant i posant en servei sempre que s'hagi introduït en el mercat abans del 20 d'abril de 2016.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el Reial decret 7/1988, de 8 de gener, relatiu a les exigències de seguretat del material elèctric destinat a ser utilitzat en determinats límits de tensió, i totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa la regla 13a de l'article 149.1 de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència sobre bases i coordinació de la planificació general de l'economia.

Disposició final segona. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquest Reial decret s'incorpora al dret espanyol la Directiva 2014/35/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre l'harmonització de les legislacions dels estats membres en matèria de comercialització de material elèctric destinat a utilitzar-se amb determinats límits de tensió i per la qual es deroga la Directiva 2006/95/CE.

Disposició final tercera. Desplegament i aplicació del Reial decret.

El ministre d'Indústria, Energia i Turisme ha de dicar, en l'àmbit de les seves competències, les disposicions necessàries per desplegar i aplicar el que disposa aquest Reial decret.

Disposició final quarta. *Autorització per a la modificació dels annexos.*

Així mateix, s'autoritza el ministre d'Indústria, Energia i Turisme per actualitzar mitjançant una ordre el contingut dels annexos d'aquest Reial decret, per tal de mantenir-lo permanentment adaptat al progrés de la tècnica, així com a les normes del dret de la Unió Europea o d'altres organismes internacionals.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 6 de maig de 2016.

FELIPE R.

El ministre d'Indústria, Energia i Turisme,
P. S. (Reial decret 160/2016, de 15 d'abril),
El ministre d'Economia i Competitivitat,
LUIS DE GUINDOS JURADO

ANNEX I

Principals elements dels objectius de seguretat referents al material elèctric destinat a utilitzar-se amb determinats límits de tensió

1. *Condicions generals*

a) Les característiques fonamentals, el reconeixement i l'observança de les quals han d'assegurar que el material elèctric s'utilitzi de manera segura i d'acord amb la seva destinació, han de constar en el material elèctric o, quan això no sigui possible, en el document que l'acompanyi.

b) El material elèctric i els seus components s'han de fabricar de manera que permetin un muntatge i una connexió segurs i adequats.

c) El material elèctric s'ha de dissenyar i fabricar de manera que quedi garantida la protecció contra els perills a què es refereixen els apartats 2 i 3, a condició que s'utilitzi de manera concorde amb la seva destinació i sigui objecte d'un manteniment adequat.

2. *Protecció contra els perills derivats del mateix material elèctric*

S'han d'establir mesures d'indole tècnica, de conformitat amb l'apartat 1, a fi que:

a) les persones i els animals domèstics quedin protegits adequadament contra el perill de lesions físiques o altres danys que pugui provocar el contacte directe o indirecte;

b) no es produeixin temperatures, arcs o radiacions perilloses;

c) es protegeixin convenientment les persones, els animals domèstics i els béns contra els perills de naturalesa no elèctrica causats pel material elèctric que es desprenduin de l'experiència;

d) el sistema d'aïllament sigui l'adequat per a les condicions d'utilització previsibles.

3. *Protecció contra els perills causats per efecte d'influències externes sobre el material elèctric*

S'han d'establir mesures d'ordre tècnic de conformitat amb l'apartat 1, a fi que el material elèctric:

a) respongui als requisits mecànics esperats de manera que no es posin en perill les persones, els animals domèstics i els béns;

b) resisteixi les influències no mecàniques en les condicions mediambientals esperades de manera que no es posin en perill les persones, els animals domèstics i els béns;

c) no posin en perill les persones, els animals domèstics i els béns en les condicions de sobrecàrrega previsibles.

ANNEX II

Material i fenòmens exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret

Material elèctric destinat a utilitzar-se en una atmosfera explosiva.

Material elèctric per a radiologia i per a usos mèdics.

Parts elèctriques dels ascensors i muntacàrregues.

Comptadors elèctrics.

Preses de corrent (endolls i clavilles) per a ús domèstic.

Controladors de tanques elèctriques.

Interferències radioelèctriques.

Material elèctric especialitzat, destinat a utilitzar-se en vaixells, aeronaus i ferrocarrils, que s'ajusti a les disposicions de seguretat establertes per organismes internacionals dels quals formin part els estats membres.

Kits d'avaluació, fabricats per encàrrec, destinats a ser usats per professionals exclusivament en instal·lacions de recerca i desenvolupament per als fins esmentats.

ANNEX III

Mòdul A

Control intern de la producció

1. El control intern de la producció és el procediment d'avaluació de la conformitat mitjançant el qual el fabricant compleix les obligacions que determinen els apartats 2, 3 i 4, i garanteix i declara, sota la seva exclusiva responsabilitat, que el material elèctric en qüestió satisfà els requisits d'aquests Reial decret, que li són aplicables.

2. Documentació tècnica.

El fabricant ha d'elaborar la documentació tècnica. La documentació ha de permetre avaluar si el material elèctric compleix els requisits pertinents, i ha d'incloure una anàlisi i una avaluació del risc adequades. Ha d'especificar els requisits aplicables i ha de preveure, en la mesura en què sigui pertinent per a l'avaluació, el disseny, la fabricació i el funcionament del material elèctric. La documentació tècnica ha d'incloure, quan escaigui, com a mínim els elements següents:

- a) una descripció general del material elèctric;
- b) els plànols de disseny i de fabricació i els esquemes dels components, subconjunts, circuits, etc.;
- c) les descripcions i explicacions necessàries per comprendre els plànols i esquemes esmentats i el funcionament del material elèctric;
- d) una llista de les normes harmonitzades, aplicades totalment o parcialment, les referències de les quals s'hagin publicat en el «Diari Oficial de la Unió Europea» o les normes internacionals o nacionals que esmenten els articles 13 i 14, i, quan no s'hagin aplicat aquestes normes harmonitzades o normes internacionals o nacionals, la descripció de les solucions adoptades per complir els objectius de seguretat d'aquest Reial decret juntament amb una llista d'altres especificacions tècniques pertinents aplicades; en cas de normes harmonitzades que s'apliquen parcialment o de normes internacionals o nacionals que esmenten els articles 13 i 14, s'han d'especificar a la documentació tècnica les parts que s'hagin aplicat;
- e) els resultats dels càlculs de disseny fets, dels exàmens efectuats, etc., i
- f) els informes sobre els assajos.

3. Fabricació.

El fabricant ha de prendre totes les mesures necessàries perquè el procés de fabricació i el seu seguiment garanteixin la conformitat del material elèctric fabricat amb la documentació tècnica que esmenta l'apartat 2 i amb els requisits d'aquest Reial decret que se li apliquen.

4. Marcatge CE i declaració UE de conformitat.

4.1 El fabricant ha de col·locar el marcatge CE a tot material elèctric que satisfaci els requisits aplicables d'aquest Reial decret.

4.2 El fabricant ha de redactar una declaració UE de conformitat per a cada model de producte i l'ha de mantenir, juntament amb la documentació tècnica, a disposició de les autoritats competents de vigilància del mercat durant deu anys després de la introducció del material elèctric en el mercat. En la declaració UE de conformitat s'ha d'identificar el material elèctric per al qual ha estat elaborada.

S'ha de facilitar una còpia de la declaració UE de conformitat a les autoritats competents de vigilància del mercat que ho sol·licitin.

5. Representant autoritzat.

Les obligacions del fabricant que esmenta l'apartat 4 d'aquest annex, les pot complir el seu representant autoritzat, en nom seu i sota la seva responsabilitat, sempre que estiguin especificades en el seu mandat.

ANNEX IV

Declaració UE de conformitat (núm. XXXX)¹

¹ El fabricant pot assignar amb caràcter optatiu un número a la declaració de conformitat.

1. Model de producte/producte (producte, tipus, lot o número de sèrie):
2. Nom i adreça del fabricant o del seu representant autoritzat:
3. Aquesta declaració de conformitat s'expedeix sota la responsabilitat exclusiva del fabricant.
4. Objecte de la declaració (identificació del material elèctric que permeti la traçabilitat; pot incloure una imatge en color de nitidesa suficient si és necessari per identificar el material elèctric).
5. L'objecte de la declaració descrita anteriorment és conforme a la legislació d'harmonització pertinent de la Unió Europea:
6. Referències a les normes harmonitzades pertinents utilitzades, incloses les dates de les normes, o referències a les altres especificacions tècniques, incloses les dates de les especificacions, respecte a les quals es declara la conformitat:
7. Informació addicional:
Signat en nom de:
(lloc i data d'expedició):
(nom, càrrec) (signatura):